

Uczeń szkoły podstawowej

funkcjonowanie psychiczne i wyzwania rozwojowe

**Anna Salwa-Kazimierska, Beata Chrzanowska-Pietraszuk
Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
„Uniwersytet dla Rodziców”
Ul Raszyńska 8/10, 02- 026 Warszawa**

OPOWIEŚĆ: UCZY, LECZY, INSPIRUJE

KSIAŻKA – przyjaciel tych, którym
trudno.

UCZEŃ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

SPOŁECZNE

POZNAWCZE

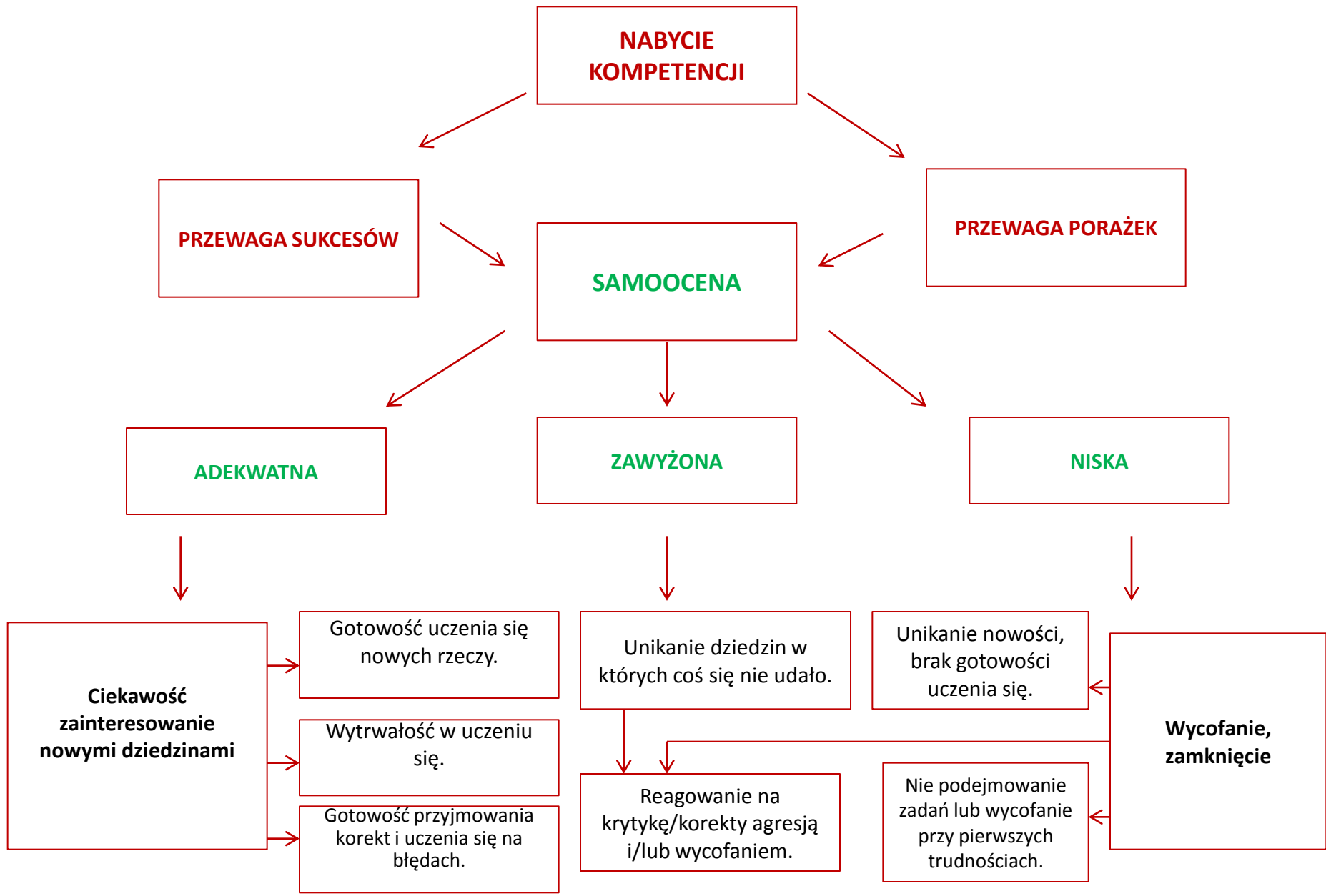
ZADANIE ROZWOJOWE:
KOMPETENCJE

nabywanie i rozwijanie

EMOCJONALNE

FIZYCZNE/SPRAWNOŚĆ

MORALNE

KOMPETENCJE POZNAWCZE

- Utrzymywanie uwagi i praca nad zadaniami na polecenie.
- Nabywanie nowej wiedzy i nowych umiejętności.
- Wypracowanie i doskonalenie metod uczenia się.
- Samodzielna organizacja czynności uczenia się: planowanie, wyznaczanie etapów i celów.
- Samodzielna kontrola własnej pracy: motywowanie się, ocena rezultatów, wprowadzanie korekt.

sukces vs porażka

- Szybkie i skuteczne nabywanie wiedzy i umiejętności vs trudności w nabywaniu wiedzy i umiejętności.
- Umiejętność skutecznego uczenia się vs brak umiejętności uczenia się.
- Utrzymywanie uwagi na przekazywanych treściach przez wymagany czas vs problemy z koncentracją uwagi.
- Praca nad wyznaczonymi zadaniami w wyznaczonym czasie vs porzucanie nieatrakcyjnych zadań.
- Samodzielne motywowanie się i kontrola własnej pracy vs brak motywowania się i kontroli własnej pracy.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

- Relacje z rówieśnikami.
- Relacje z nauczycielami.
- Pozycja w grupie rówieśniczej.
- Radzenie sobie w trudnych sytuacjach społecznych (konflikt, odrzucenie, frustracja).

sukces vs porażka

- Przyjaźń, popularność, oparcie vs odrzucenie, osamotnienie.
- Skuteczność społeczna vs zagubienie i porażki.

KOMPETENCJE EMOCJONALNE

- Rozpoznawanie i nazywanie emocji własnych i innych.
- Regulacja natężenia i wyrażania emocji (panowanie nad emocjami).
- Rozumienie emocji innych (empatia) i zdolność udzielania wsparcia.

sukces vs porażka

- Panowanie nad emocjami vs opanowanie przez emocje (a co za tym idzie impulsywność, agresja, niepokój/lęk, depresja).
- Zarządzanie własnymi emocjami: motywowanie się, uspokajanie, pocieszanie vs zależność w zakresie regulowania emocji od osób z zewnątrz.
- Rozumienie emocji innych i adekwatne reagowanie vs niezrozumienie emocji innych i nieadekwatne reagowanie.

KOMPETENCJE MORALNE

- Rozpoznawanie norm moralnych obowiązujących w środowisku i umiejętność dostosowania się do nich.

sukces vs porażka

- Zrozumienie i zdolność dopasowania się do norm środowiska (także niepisanych) – vs Brak rozumienia bądź/i nieumiejętność dopasowania się do norm środowiskowych.
- Akceptacja w środowisku vs odrzucenie przez środowisko.

KOMPETENCJE FIZYCZNE

- Osiąganie poziomu rozwoju fizycznego, odpowiedniego do wieku.
- Nabywanie umiejętności i sprawności typowych i cenionych w danej grupie wiekowej.

sukces vs porażka

- Rozwój typowy vs nietypowy (opóźnienia lub przyspieszenie rozwoju) .
- Sprawność wysoka vs niska (związana np. z chorobą lub zaburzeniem rozwoju).
- Wygląd akceptowany vs nieakceptowany (np. otyłość, nietypowe cechy wyglądu).

CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA PORĄŻKĘ W NABYWANIU KOMPETENCJI

• Zaburzenia:

- ✓ Intelaktu.
- ✓ Dysgrafia, dysleksja, dysortografia, dyskalkulia.
- ✓ Zaburzenia analizatorów, koordynacji, integracji sensorycznej.
- ✓ ADHD, ADD, ZA.
- ✓ Specyficzne trudności w nauce.
- ✓ Psychiczne.

• Problemy w rodzinie:

- ✓ Uzależnienia.
- ✓ Przemoc fizyczna i psychiczna.
- ✓ Zaniedbanie .
- ✓ Brak wsparcia.
- ✓ Napięcia związane z konfliktami, rozstaniem.
- ✓ Trudności materialne/bieda.
- ✓ Nieobecność rodziców.
- ✓ Inne obciążenia i kryzysy (przewlekła choroba, śmierć).
- ✓ Nieadekwatne oczekiwania, wymagania, metody wychowawcze, opinie/oceny dziecka.

• Problemy zdrowia i rozwoju fizycznego:

- ✓ Przyspieszony lub opóźniony rozwój fizyczny, w tym cech związanych z dojrzewaniem płciowym.
- ✓ Choroba (astma, alergie, nadwaga i otyłość itd.).
- ✓ Nietypowy wygląd np. z uwagi na pochodzenie etniczne.

• Problemy i zagrożenia w środowisku:

- ✓ Przemoc rówieśnicza.
- ✓ Cyberprzemoc i inne zagrożenia w Internecie.
- ✓ Przemoc i zagrożenie ze strony dorosłych spoza rodziny.
- ✓ Przynależność do zmarginalizowanej lub wyalienowanej grupy społecznej.

• Bezradność dorosłych/szkoły:

- ✓ W zakresie wsparcia dziecka w nabyciu wymaganych kompetencji poznawczych (wiedzy, umiejętności) oraz dostosowania się do reguł zachowania.
- ✓ W zakresie ochrony przed przemocą rówieśniczą.
- ✓ W zakresie kompensowania niekorzystnego środowiska.

BIBLIOTEKA: UCZY, LECZY, INSPIRUJE

BIBLIOTEKARZ – TEN KTÓRY WIE

BIBLIOTEKA:

PIERWSZA POMOC

szczególnie użyteczna
tematyka książek:

zaburzenia

problemy w rodzinie

**metodyka uczenia w trudnych
przypadkach**

**praca z klasą w trudnych
przypadkach**

czytelnik:

NAUCZYCIEL

UCZEŃ

RODZIC

szczególnie użyteczna
tematyka książek:

**zwyczajne ważne sprawy
uczniów**

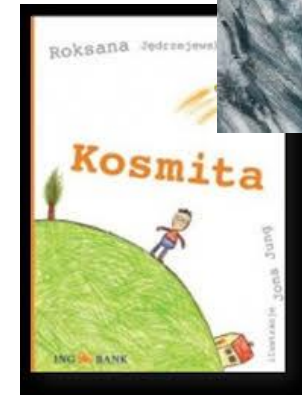
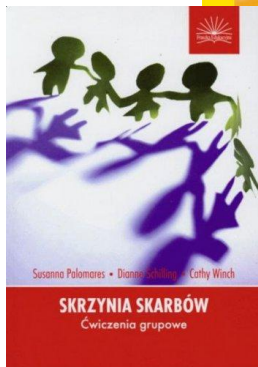
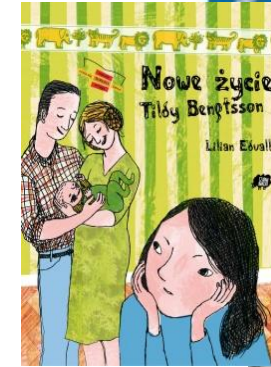
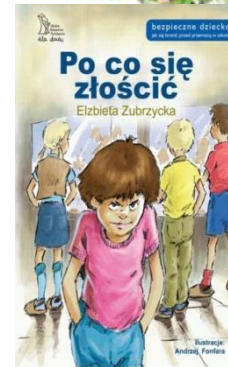
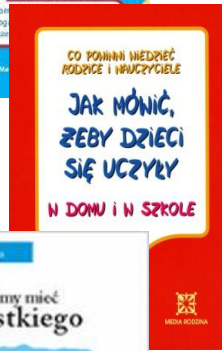
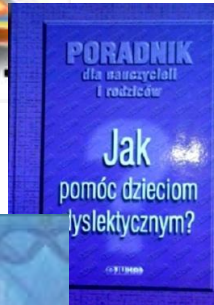
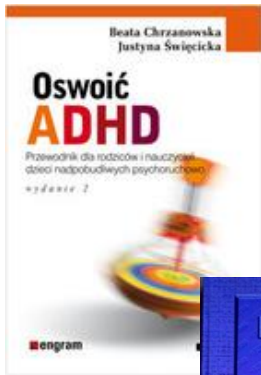
rówieśnicy i życie społeczne

emocje

zdrowie i rozwój

wychowanie

BIBLIOTEKA: PIERWSZA POMOC

To zasada jest niezbita.

Nim polecisz wpierw przeczytaj!!!.

- Zanim polecimy dziecku książkę- musimy osobiście upewnić się, że będzie dla niego zrozumiała oraz emocjonalnie bezpieczna.
- Czasem warto polecić lub przeczytać dziecku tylko wybrany , ważny fragment.

Zwięzłość jest duszą sensu!!!.

- Nauczyciele i rodzice są w wiecznym niedoczasy. Szukajmy dla nich książek krótkich i napisanych „po ludzku”.
- Niekiedy powieść lub nawet książka dla dzieci lepiej trafi do serca i głowy dorosłego niż podręcznik pedagogiczny.

Dziękujemy za uwagę

Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

„Uniwersytet dla Rodziców”

Ul Raszyńska 8/10, 02- 026 Warszawa

22 822-24-46, 22 822-71-68

www.sppp-udr.org

W prezentacji wykorzystane zostały zdjęcia okładek książek, pochodzące ze stron: Biblioteki Pedagogicznej Wojewódzkiej w Warszawie, SPPP „Uniwersytet dla Rodziców”, portali Lubimy Czytać, Google Książki, Tolle.pl; strony psyche.pl oraz strony Gdańskiego Wydawnictwa Psychologicznego.